

COLUMN

Bart Bouwens

Omdenken!

Wat een zomer was het! Een warme zomer maar tevens de natste sinds tijden. Een zomer ook waarin we zowat dagelijks slecht nieuws over ons heen kregen: de oorlogen in Syrië, Irak en Oekraïne; de gruwelijke onthoofdingen door IS van onschuldige mensen en natuurlijk het vreselijke drama met de MH17. Wat zetten die gebeurtenissen onze dagelijkse besommeringen in een ander perspectief! Tegelijkertijd moeten we ook weer 'gewoon' door met alles wat we voor ons dagelijks bestaan belangrijk vinden. Maar het kan geen kwaad om dat eens wat positiever te benaderen.

Perspectief

In de vakantieperiode deden zich gelukkig ook allerlei positieve dingen voor, ook in onze branche:

Er zijn nieuwe initiatieven voor vervoer over water zoals voor het transport van melkpoeder, in het goederenvervoer worden toenemende groeicijfers gemeld en een van onze grootste havens laat weer wat groei zien. Het gaat hier weliswaar om lichte groei maar toch... Daarnaast is er een ondernemende familie die kansen ziet om een oude werf weer in ere te herstellen en zetten de BLN en Schuttevaer belangrijke stappen in hun integratieproces.

Kijk ik naar mijn eigen praktijk dan zie ik dat ook wij bij Movares weer druk bezig zijn met mooie binnenvaartgerelateerde projecten (natte projecten noemen wij die) zoals bijvoorbeeld enkele dijkversterkingsprojecten in Midden- en Zuid-Nederland, enkele nieuwe sluisprojecten, een vaarwegverruiming in Overijssel en een onderzoek naar de kansen om transport van de weg naar het water en spoor te brengen in Twente. Vermeldenswaard is natuurlijk ook dat "onze" Julianasluis (want zo voelt dat toch een beetje als je aan het project hebt meegewerkt) in gebruik is genomen en daarmee de Gouwe voor de toekomst beter ontsluit. Mooie projecten die bevestigen dat de overheid groot belang hecht aan vervoer over water en waterveiligheid in ons land.

Omdenken

Er is ook nog veel te doen; de opleving is immers nog maar bescheiden. Maar laten we het positief benaderen en uitgaan van de kansen die zich voordoen. Ik noem dit "omdenken". Er is weer perspectief en dus reden genoeg om vooruit te kijken en plannen te maken. Een belangrijke vraag hierbij is: hoe gaan we de branche professionaliseren? Dit is nodig omdat we voorop willen lopen en niet links en rechts ingehaald moeten worden door spoor- en wegverkeer. Natuurlijk zijn in dat verband nog volop vragen om op te lossen. Bijvoorbeeld over hoe we ons scheepsaanbod moeten afstemmen op de toekomst, hoe we de natte infrastructuur betaalbaar en veilig houden en vooral ook hoe we binnenvaart als duurzame motor voor transport meer concurrerend kunnen maken. Vraagstukken die om maatregelen vragen die door de schipper wellicht niet altijd als positief worden ervaren. Maar elkaar onderling beconcurreren gaat niet leiden tot versterking van het binnenvaartproduct.

Kijk eens naar de binnenvaart op de kleinere vaarwegen in het achterland. Nieuwe initiatieven zoals bijvoorbeeld de Watertruck lijken hard nodig om de binnenvaart op die vaarwegen tot in de lengte van jaren levensvatbaar en rendabel te houden. Omdenken is op dit nieuwe concept terecht van toepassing. De reacties vanuit de schippersbranche zijn niet altijd positief en daar kan ik me ook best wat bij voorstellen; de overeenkomsten met de discussie in de spoorbranche van jaren terug over "het rondje om de kerk" zijn duidelijk aanwezig. Ook daar laaiden de discussies fel op. Maar zagen de mensen bij het spoor het aanvankelijk als een inperking van vrijheid, de reacties nu zijn uitermate positief. De hele ommezwaai heeft kansen geboden die men eerder niet had gezien. Zo zie ik het ook in de binnenvaart; er liggen kansen in het ondernemen met nieuwe concepten.

Een professionele branche moet zichzelf een spiegel voor willen houden en bepalen waar de mogelijkheden voor de toekomst liggen. Daarin ligt mijns inziens dan ook de belangrijkste vraag: hoe ontwikkelt de branche zich de komende jaren tot een volwaardige en aantrekkelijke partner in de vervoersketen? Een positieve houding die aanzet tot **omdenken** kan leiden tot het antwoord op die vraag. Niet blijven hangen in ingesleten patronen van onderlinge verhoudingen. Maar elkaar actief tegemoet treden en elkaar uitdagen creatief mee te denken in nieuwe ontwikkelingen en initiatieven in de markt: van schipper tot branchevereniging, van havenbedrijf tot verlader en van bedrijfsleven tot overheid. Ook schippers onderling zouden elkaar moeten uitdagen naar die toekomst te kijken en nieuwe concepten te bedenken.

Ik ben ervan overtuigd dat een positieve houding van alle partijen uiteindelijk zal leiden tot een gezonde sector die de basis vormt voor winstgevende ondernemingen in de sector zelf en er omheen. Omdenken dus! Uiteindelijk was het wel de natste zomer sinds tijden maar oh, oh, wat was dat even lekker na al die warmte en wat hadden onze tuintjes het nodig!

Bart Bouwens is consultant en trekker van het cluster Transport over Water bij Movares Water. Hij houdt zich bezig met vraagstukken over Scheepvaart, Transport en Waterbouw. Daartoe behoren veelal vraagstukken rondom onderhoud en realisatie van natte infrastructurele voorzieningen zoals sluisen, havens, vaarwegen en bruggen.